

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön. — ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. — Egy példány 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: BETEGH PÁL LAPTULAJDONOS

FŐMUNKATÁRS: FÜLEI SZ. LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a köziratok, hirdetések és előzetesek küldendők. — Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K. — M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. sz..

A vízvezeték.

Nincsen városunknak egyetlen nagyobb fontosságú kérdése — a rég tervbe vett elemi iskola felépítését kivéve — mely oly sürgősen várná a megoldást, mint a vízvezeték és csatornázás. A tervbe vett s csaknem a megvalósulás elé jutott villamvilágítás legnagyobb hívei is, elsőbrendű dolognak látják városunknak vízvezetékkel és a szennyvizet levezető csatornákkal való ellátását.

Mert a villamvilágítást jobban tudjuk nélkülözni és pótolni a kielégítő petroleumvilágítással, mint a jó ivóvizet, a mi Udvarhelyen egyáltalában nincs. Csak jó lámpákkal lássuk el a közhelyeket s tartsuk azokat rendben és tisztán, a példa megmutatta, hogy nem épen olyan nagyon botrányos ez a jelenlegi világítás sem. Kétséget kizáró tény, hogy a mióta a tűzoltóegylet vette át az utcai lámpák kezelését, azok sokkal szebben világítanak, mint az előbbi bérlők gondozása alatt, úgy de még most is vannak kívánni valóink azok tisztaságát illetőleg, a mitől függ a lámpák jól égése és szépen való világítása. Így pótolva a világítás hiányait, az még türethető és kielégítő, mert minden hónapban néhányeste a holdvilág is kisegít, de honnan vegyünk városunk területén mindennap és elengedhetetlenül szükséges, egészséges ivóvizet. Oly szükséges ez egészségünk fentartására, testünk táplálására, mint a tiszta levegő és a napsugár.

Mert hisz ennek hiánya miatt keletkezik és terjed a legtöbb fertőző betegség, a mi ritka esztendőben szokta helységünket s azok iskoláit elkerülni. Hány embernek rendelik orvosaink egy esztendő leforgása alatt az üdítő forrásvíz használatát, azt csak a szivdobogó, vérszegény, gyomorbeteg, főfájós s vértolulásban s több efféle betegségben szenvedő embertársaink tudnák megmondani, a kik kész örömmel használnák is e kurát, mert a legegyszerűbb és legjobb orvosság, csakhogy olyan nálunk még a patikában sincs.

A szejké és homoródi borvizzel való ellátása városunknak határozottan mondhatjuk, hogy szükséges rossz, a mi jobb volna, ha nem lenne, mert akkor már régen kellett volna ivóvizről gondoskodni, és pedig v. vízvezetékkel, vagy artézi kut furásával.

A vajmi ritkán kimosott borvizes korsókat mindennap össze-vissza cseréberélik a borvizek s ha történetesen valahol ragályos betegség van, a folytonosan házaló kihordók maguk is, de a korsóval szintén elhurcolhatják a ragályt.

Hát mit szóljunk arról, hogy a csatornázás hiánya miatt a piszkos viznek a nyílt utcákon kell végig folynia és pedig némelykor még a korzónak használt Kossuth-utca kétoldali sétáhegye mellett is, A hová tiszta, friss levegőt élvezni jönnek ki lakásaikból; vagy a zárt helyiségekben végzett munkától ellankadt emberek fertőzött s akárhányszor kellemetlen szagú, büzhödt léget kell szívjanak.

Hát mikor helylyel közzel az udvarból kivezető folyókat kitakarítják a háztulajdonosok, akkor tudniillik, mikor már a szenny és piszkos annyira meggyűlt, hogy még a víz sem tud kifolyni, s az így kitisztított büzhödt sárt és ezerféle bomló-

anyagot tartalmazó piszkot kilöki a csatorna végére; ugyancsak lehet élvezni, ha a szeméthordók idejekorán meg nem könyörülnek és el nem szállítják onnan.

Ezen dologról, a folyókák állandó és rendszeres tisztántartásáról mulhatlanul előbb kellene és pedig legjobban ügygondoskodni, hogy az utcaseprő és szemét kihordó tűzoltóknak ezt is kiadni, hogy minden héten az összes csatornák földjét szedjék fel és jól kitisztítsa s kimosva, a piszkot rakják azonnal a szekerre s szállítsák odább a megfelelő helyére. Ha a jelenlegi személyzet erre nem lenne elegendő, egy-két napszamos ember állandó felfogadása már a városnak nem okozna pótolhatatlan kiadásokat, azonban sokat nyernénk ez által, mert az utcákon lefolyó víz tisztább lenne s a csatornácskákat fedő vaspléheket rendszeren a helyére visszaraknák a tisztogatók s így a sima aszfalton járó-kelőknek nem kellene, hogy folytonosan ezen elgörbített, helytelenül visszaillesztett, itt-ott kiálló és fül-siketítő zajt előidéző fedőpléheken keresztül botorkázzanak.

Fölvetjük tehát a kérdést, nem azért, mintha a vízvezeték eszméje új lenne, hanem ezért ujtjuk fel, hogy napirenden tartva, minden érdekelt és érdeklődő foglalkozzék e közzükséget képező dologgal és azt kellőleg megérlelve, előkészítve, még áldozatok árán is valósítsuk meg, mert mindnyájunknak, de különösen az apró gyermekeinknek sürbben, csaknem minden esztendőben megfáradott egészsége kívánja ezt tőlünk sürgősen.

A képviselőtestületi ülések tárgyait előkészítő és a testület munkaprogramját megállapító bizottság köztudomás szerint közlebről összeül, a bizottsági alapszabályok kidolgozása, illetve elfogadása végett, ohajtánók, ha a cél megjelölésénél a vízvezeték és csatornázás kérdését épen egyik elsőrendű megoldandó feladatkepen tűznék ki ez a bizottság.

Hogy honnan, mely források összevonásával lehetne a várost a szükséges mennyiségű vízzel ellátni, bár elég lényeges dolog, ez mégis csak másodsorban tárgyalandó.

Annyi bizonyos, hogy a Szarkakő alatt levő s legkönnyebben bevezethető források vizét, vagy artézi kut, vagy a Küküllő tisztított vizével, pótolni kellene.

De egyelőre hagyjuk ezt, elég ha a város egész lakossága kimondja, kinek a hol alkalma van erről tárgyalni ott, de mindenütt el kellene mondani, hogy a városnak vízvezetékkel és levezető csatornákkal való ellátását mindnyájan kívánjuk, ohajtjuk, s ennek megvalósítása érdekében a szükséges tervezések és előmunkálatok megtételére, a város képviselőtestületét felkérjük.

Foglalkozzunk tehát e kérdéssel minél többet és minél többen, hogy a vízvezeték iránt táplált reményünk valóra váljék!

(G.)

Legközelebbi teendőink a népoktatás javítása érdekében.*

I. A népoktatás kevés eredménye.

Tisztelt közgyűlés! A legközelebbi napokban Budapesten egy kis társaságban fordultam meg, a melyen a többek között K. Jónás Ödön mű-

* Ember Jánosnak az Udvarhely vm. ált. tanítóegyesület 1905. január hó 2-iki közgyűlésén tartott előadása.

egyetemi rektor is jelen volt. Az összejövetel a képző-intézeti tanárok közgyűléséből kifolyólag ünnepi színezetű lévén, felkészültökben nem vala hiány. Felállott a többek között a rektor is és azt, a némelyekre nézve meglepő nyilatkozatot tette, hogy ő a tanítók társaságát nemcsak azért szereti, mert a népoktatás munkásai egyrészt személyes barátság fűzi, hanem különösen azért is, mert a népoktatást magát nagy dolognak tartja. Meggyőződése szerint a közoktatás lépcsőfokozatai és azok jelentősége között fordított az arány. Legnagyobb a jelentősége a népoktatásnak, a népoktatás törzsének, az elemi oktatásnak.

A mennyire megtisztelő a népoktatás munkásaira ez a felfogás, annyira örvendetes is. — Különösen örvendetes dolog az, hogy K. Jónás Ödön ezzel a felfogásával nem áll egyedül. Az egész magyar társadalomban gyökeret vert az a felfogás, hogy a nemzet zömét, a társadalom, a nemzeti lét piramisának alsó lapját, legszelebb rétegét képező, tehát a piramisnak szilárdan állását biztosító köznéppnek nevelése, erősítése a nevelés által elsőrendű állami és nemzeti feladat.

Mi néptanítók szintén tudatában vagyunk hivatásunk nagy jelentőségének, sőt érezzük is azt. És a mikor erre alkalom kínálkozik, hangoztatjuk is ez érzésünket. Nekem azonban úgy tetszik, hogy nem mindnyájan érezzük eléggé hivatásunknak jelentőségét. Némelyikünk csak tettei ez érzést s hasonlatos az Ember tragédiájában boszorkányt játszó vén cigányasszonyhoz, akit Lucifer (kinek kemény kézzorítására fájdalmasan szisszen föl) e szavakkal álcáz le: „kéjét érzenéd (a kézzorításnak), ha az volnál, kit játszol, vén banya.“

Hát bizony köztünk is elég számosan nem érzik hivatásuknak jelentőségét. És a többek között ez is egyik oka annak, hogy a népoktatás a legközelebbi mult emberöltő alatt nem mutat fel nem csak itt nálunk, hanem az egész vonalon olyan eredményt, a minőt felmutatnia kellene.

Ha azt vizsgáljuk, hogy mi történt az alkotmányos élet helyreállítása óta lefolyt 36 év alatt, arra a tapasztalatra jutunk, hogy sok is, kevés is az, a mi történt. Sok, a mi a külterjes fejlődésben, kevés, a mi a lényegben, az iskola beléletének fejlődésében történt. A külső keretek tágulása, újra-épülése nyilvánvaló. Szemünk előtt van. Mindenki észreveheti. A lefolyt 36 év alatt az iskolába járók arány száma 50:4 százalékról 82:21 százalékra, az iskolák fentartására fordított költség 7,500.000 koronáról 43,600.000 koronára emelkedett, vagyis a népoktatás költsége meghatszorosodott.

Nem kellemes dolog, ám azért kötelesség nyilvánosan vallomást tenni arról, hogy a fentebb idézett számok által is illusztrált külterjes fejlődéssel, nem tartott lépést a belterjes fejlődés.

Az elmúlt 36 esztendőnek előnyösen átalakító munkája nem látszik meg az isklából azóta kikerült nemzedékeken. — Ha értelmesebbek is valamivel ezek a nemzedékek, mint az őket megelőzők, de nem j o b b a k. A nép erkölcsének lazulásáról szóló általános panasz legalább is azt igazolja, hogy a köznép a modern népiskola hatása alatt testi erejében és ügyességében, állandó erőfeszítésekre irányuló készségben, kötelestudásban, életfeladatainak felismerésében és következetes munkálásában, az egymás iránt megnyilatkozó szeretetben, türelemben, elnézésben, a boldogulás feltételeinek biztosítását célzó készségben éppen nem, vagy csak aránytalanul keveset erősödött.

Az iskola nem nevelt, vagy legalább is eléggé nem nevelt. Tehát hivatását be nem töltötte. Az átélt 36 esztendő a nép nevelés szempontjából csaknem teljesen elveszett.

A népoktatásnak ez az eredménytelensége általános jelenség, tehát itt, a törvényhatóság területén is észlelhető.

Milyen mértékű a haladás, milyen helyet foglal el a mi vármegyénk a népiskola nevelő hatását illetően a többi vármegyék között, a kérdésekre megfelelő, összehasonlító megfigyelések hiányában szabatos feleletet nem adhatok; csupán annyit mondhatok (három törvényhatóság területén tett tüzetesebb megfigyelések után), hogy a mi népoktatásunk, ha nem is marad alatta a közepes szintájának, feléje sem emelkedik.

(Folyt. köv.)

Hogyan lehetne eredményesebb tanítói munkásságunk?

(1. folytatás.)

2. Tanítói munkásságunkat úgy vélem eredményesebbé tenni, ha a család és társadalom munkatársunk lesz.

A napnak 24 órája van, ebből 5, esetleg 6 órában kereszttől tanít, oktat, nevel a tanító az iskolában. 18—19 órát a gyermek a családban, a társadalomban, tehát a napnak 4/5 részét az iskolán kívül tölti el. Nagy hiba lenne azt hinni, hogy a legjobb iskola is elérheti azt a célt, mely a gyermek nevelése és oktatásához van fűzve — ez alatt — a család a társadalom segítségével nélkül. Az iskola a legjobb akarat mellett is, csak félmunkát végezhet. „Semmi iskolázás nem veszi ki a gyermek lelkéből azt, amit a családban naponta magába szív”. Mégis lépten-nyomon találkozzunk ezen szólásformával, ha a gyermek rosszat cselekszik vagy beszél: hát ezt tanultad az iskolában? vagy hát erre tanított a tanító? Dehogyan tanulta az iskolában! Dehogyan tanította rossz beszédre a tanító! Megtanulta az iskolán kívül. Azért ohajtom én, hogy a család és iskola együtt működjenek. A családi nevelésnek meg kell előznie az iskolát, együtt munkálkodik az iskolával, akkor is, mikor az iskolából kikerül a növendék. A családi nevelésnek rendkívül nagy fontosságot tulajdonítottok, mert „ebben van gyökérszála, kiindulási pontja csaknem minden emberi erénynek és bűnnek”. Ha a családot megnyertük munkatársnak, könnyű megnyerni a társadalmat, mert családok alkotják a társadalmat. E három tényezőnek munkásságából fejlődne egymásután rendre-rendre a legszébb erények, mint „bimbóból a virág, virágból a gyümölcs”. Ha azonban a közönyösség jéghideg fagyától elasztott a bimbó, virágot s gyümölcsöt is hiába várunk a fáról. Félek, hogy ez idő szerint a közönyösség az, amely nagy tért hódított. Innen van a sok panaszkorunk erkölcsi hanyatlása miatt. Az apák eszik meg az egrest s a fiaknak a foga vésik el. Félek kimondni, de mégis kimondom: a családi nevelés lejtőre kapott. A gyermekek úgy kóborolnak az utcán, szivaroznak 9—10 évestől elkezdve felfelé, télben, nyáron, éjjel, nappal, mint a kóbor kutyák. Ezek ellen van törvény. Hát azok ellen nem lehetne törvényt hozni s végre is hajtani? Innen származik az is, hogy ma már cselédet sem lehet kapni jól, csak nagy ritkán, mert megszokták a tekergést. Hol van akkor a családi nevelés, ha iskolás gyermekek ott járnak, ahol nekik tetszik? Kórusokban, ivókban, táncmulatságokban. E miatt sokszor oly épületes, dolgokat hall s lát a tanító gyermekektől, hogy minden hajszála égnek áll. Mik a mai kórusok? Melegágyai az erkölcsatlanságnak, szokatlan büntények előszobái, melyek, hogy eredményesen működnek, mutatják a napról-napra szaporodó törvénytelen születések száma.

Fogjon kezét tehát család és iskola, társadalom, hogy e rut állapotot megváltoztassuk — még nem késő — mivelhogy jól tenni sohasem késő. A pap és jegyző, a vidéki intelligencia e két faktora sokat segíthetnek, lendíthetnek munkásságunk eredményén. Az egyik a szószéken a nép között, a másik a törvény szigorával a nép között.

Vetessék vége a nem ritkán előforduló konfliktusoknak pap és tanító között, ne tekintse a pap a tanítót alárendelt alázatos szolgának; tisztelet a kivételeknek, de sok pap így gondolkozik ma is, így gondolkozott azelőtt is. Tán úgy is nevelve, úgy vannak elbocsátva... Ti vagytok a világ világosságai, a vidék dirigátorai, mindenható diktátorai, cézárjai... A nap is akkor kel-

jen fel és nyugodjék le, mikor mi beleegyezzünk... Ez sem enged, az sem hagyja s kész a „Fülemile pör”. Nem paedagogiai elveken vesznek össze, annál sokkal kicsinyesebb dolgok felett, azt sem tartják szem előtt, hogy „az okosabb enged”, mert rendszerint a tanító enged. Olyan nézeteltérést is hallottam, sajnos! nem egyet, amely csattogott-supogott.

A papi szolgálatnak megvan most is és meglesz mindig az emberiség közmívelődésére s ez által jólétének és boldogságának előmozdítására a maga hathatós és üdvös befolyása, de azt tagadom, hogy fontosabb, eredményében kimagaslóbb szerepet töltsön be, mint a tanítói hivatás. Azért hangsúlyozom most is a tanító általános művelődésének, ismerete bővítésének szempontjából a magasabb képzést. Érti ezt az állam is, jól tudja, hogy így van, azért fejelgeti a hiányos képzést — különböző tanfolyamokkal. A fejelés, tudjuk mindnyájan, hogy csak fejelés és nem új. Azt is tudjuk, hogy mindenféle nemes intézményt, ha virágzásba akar hozni az állam az egyházak, a társadalom, azt nagy részben a tanítótól várja. Az erkölcsi nevelés, ifj. egyesületek, gazdakörök, mindenféle szövetkezetek alakítása, gyümölcsészet, okszerű gazdálkodás felvirágoztatása, oroszlanrészben a tanítóságra vártak s várnak. Hogy képzelhető el ezeknek véghezvitele, ha a tanító nincs arra nevelve? Az iskolai kötelezettség s a fent említett dolgok oly foku képzettséget követelnek, hogy azt nem sokan képzelik el. Papnak és jegyzőnek sokkal könnyebb és sokkal jobb a helyzete. Ha legalább így van, ismerjék el a nemzet szellemi és anyagi gazdaságára való befolyásunk egyenjoguságát, jöjjenek segítségünkre; nem legigázni, hanem ha alantabb állunk, magukhoz fel emelni igyekezzenek. Így lesz eredményesebb munkásságunk.

Gyarmathy Dénes.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Kinevezés.** Ember János Udvarhelyvármegye kir. tanfelügyelője, a székelyudvarhelyi községi elemi népiskola igazgatójává: Gyerkés Mihály eddigi ideiglenes igazgatót, végleges minőségben kinevezte.

— **Unitárius istentisztelet.** A helybeli unitáriusok pünköszt ünnepi istentisztelete június hó 12-én d. e. 11 órakor kezdődőleg a vármegyeház disztermében tartatik, mely alkalommal az Urvasora is ki fog szolgálatni.

— **A népoktatás javítása érdekében,** mint a tanítóegylet közgyűléséről irt tudósításunkban is jeleztük, E m b e r János kir. tanfelügyelő e közgyűlésen nagy fontosságú előadást tartott. Az egész tanítóság és jelen volt hallgatóság osztatlan tetszésétől kísért eme megszívelendő javaslatát egész terjedelmében közöljük, hogy alkalma legyen a népoktatás minden hivatott munkásának és az érdeklődőknek azt áttanulmányozni s a jövő tanév előkészítése körüli teendők végrehajtásában annak, mint igen helyes iránynak, szellemében eljárni.

— **Nyakszirtmerekedés vármegyénkben.** A Galiciában nagy mértékben, járványszerűleg fellépett nyakszirtmerekedés vármegyénkbe is eljutott. Etéden Tőke Balázs 30 éves férfi e bajban, mint az orvosi vizsgálat megállapította, súlyosan megbetegedett. E betegség ragályos természetű, s mint az óvintézkedések megtétele céljából kiadott belügyminiszteri rendelet mondja, leginkább a beteg leheletében és nyálka váladékában van a fertőző kór. Ép azért az ilyen betegek mindig elkülönítendőek.

— **Ölcőbb a gabona.** Mióta az isteni gondviselés megnyitotta az ég csatornáit és bő mértékben árasztja a szomjas földre a termékenyítő esőt, nem ugyan nagy mértékben, de szállott a gabona ára. A mult keddi hetivásáron ugyanis, — a mely elég élénk volt, — szép és jó minőségű búzát 2 K 30 f-től 2-60 K-ig lehetett vékánként vásárolni. A szép kukorica ára 2-50 K volt, míg a zabot 1 K 20 f-től 1 K 40 fillérig lehetett venni. A burgonyát 60 f-től 1 K-ig tartották. A zöldség piac elég olcsó volt, a tojás ára azonban decemberre emlékeztet, a mikor még 4 drbot adtak egy hatosért. A tojással tart a hus ára is, mészárosaink most sem engednek a drága

széna idejében felvitt husárából. A marhahus most is 1 K 04 f. kilonként, a sertéshus pedig 1 K 44 f. Mikor érjük még el, hogy 28 krajcáros hust ehesünk?!

— **Üzletrész tulajdonosok,** a székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelszövetkezet 1904 és előbbi időről szóló üzletrész szelvényeiket a szövetkezet hivatalos órái alatt, kedden d. e. 8—12 és szerdán 11—12-ig bármikor beválthatják. A közgyűlés ez évre is a törvény által megengedett legnagyobb osztalékot, szelvényenként 5 százalékot, tehát 2 K 50 fillért állapított meg.

— **Hitelszövetkezetünk közgyűlése.** Élénk érdeklődés, s a tagoknak tekintélyes számban való részvétele mellett tartotta meg a székelyudvarhelyi ipari és gazdasági Hitelszövetkezet 10 ik rendes közgyűlését, mint a meghívóban is jelezve volt f. hó 4-én d. u. 3 órakor szövetkezet hivatalos helyiségében. Vajda Ferenc szövetkezeti elnök lendületes beszédben ismertette az igazgatóságnak a mult üzleti évben, a szövetkezet tagjai érdekében kifejtett tevékenységét. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak, a mult üzlet évre vonatkozólag előterjesztett jelentését meghallgatva, a zárszámadásokat a közgyűlés elfogadta, a mérleg és nyereség számlát megállapította, s az igazgatóságnak a tiszta jövedelem hováfordításáról szóló javaslatát is elfogadva, a szokásos felmentvényt megadta. Az igazgatóságból, kilépett Benkő József, Nagy Ferenc és Mészáros Lajos igazgatósági tagokat 3 évre újra megválasztotta, az üresedésben volt negyedik igazgatói állásra Gyerkés Mihály, a felügyelő bizottsági tagsági helyre pedig Ferenczy István választott meg. A napirenden levő gabonarakartári intézmény felállításához, Solymossy Endre és Dr Demeter Lőrincz hosszabb s több tagnak rövidebb felszólalása alapján a közgyűlés egyhangulag hozzájárult, utasítva az igazgatóságot, hogy találja módját annak, miszerint a kismértékbeni fogyasztók szükséglete is kielégítést nyerjen. A Rájk József és társai által felállítani szándékolt csizmaipari szakcsoporthoz létesítéséhez, a mely hivatva lenne a csizmadia iparosok megélhetését szilárdabb alapon biztosítani, szintén elvi hozzájárulását megadta a közgyűlés. Vármegyénk legnagyobb üzletkörű és forgalmu szövetkezete eképen két nevezetes és az egész megyére kiható üzletgárral fog gyarapodni, melyeknek áldásos hatását úgy a gazdák, mint a fogyasztók és iparosok közül sokan előnyösen fogják élvezni. A szép lefolyású közgyűlés, Vajda F. elnök buzdító, berekesztő beszédével ért véget.

— **Jegyzői gyűlés.** Folyó évi május 31-én Demeter Lőrincz székelyudvarhelyi főszolgabíró a boldogfalvi jegyzői irodában jegyzői értekezletet tartott járása jegyzői karával. Ez alkalommal Ferenczy Lajos szokott, rendes irodáját alaposan megvizsgálván, a megjelent jegyzők, fontos közhasznú vitaközvetések és eszmecserek után, a közgazgatás számos ágazatában megállapították az egyöntetű irodai kezelést. A külsínre való tekintettel az anyakönyvi szertár szekrényhez hasonlóan egy közgazgatási szertár szekrény mintáját is egybe állították, így most remélhető, hogy rövid idő alatt a jegyzői irodák kezelésében az egyformaság észlelhető lesz. Az értekezlet délután 1 óráig tartott. A következő értekezlet helyül a parajdi jegyzőség állapotát meg, mely után a főszolgabíró vezetése alatt Ferenczy Lajos szeretetreméltó házához rándultak fel a jelen voltak, hol a jóízű ebéd elfogyasztása közben, a fehér asztalnál kedélyes órákat töltött mindenki.

— **A községi elemi iskola 1904/905. évi záróvizsgálatai,** a következő sorrend szerint fognak megtartani: június hó 19-én, hétfőn d. e. 8—9-ig az I—II. osztály hittan vizsgálat, az iskola egyes osztályaiban, 9—10-ig III—V. oszt. hittani vizsgája ugyanott, 20-án, kedden d. e. 8—12-ig a IV—V. oszt. vizsgálat minden közismereti tantárgyból, a vizsgálat elnöke Molnár Károly isk. alelnök, d. u. 2—5-ig Gönczi Lajos elnökle alatt a II. oszt., 21-én szerdán d. e. 8—12-ig a III. oszt. Vajda Ferenc elnökle mellett és d. u. 2—5-ig az I. oszt. Hlatky Miklós isk. tag elnökle alatt szintén minden tantárgyból. A vizsgálatok — a vallásvizsga kivételével — a régi város háza nagytermében fognak megtartani, mely ünnepélyes alkalomra a szülőket és az érdeklődő közönséget ez uton is meghívja az igazgatóság.

— **Mu** kezét, mint deklódés megszabott szövetkezett látjuk, hogy gazdasági sziban szaporod a közönség — **Uj** évi kísérlet előállítani, pedig puha tal a pánc apadnak. Az abból csak bizonyos hótóvé. (Hm.

— **Az** sósófalvi lak lenül ecetsz hatása köve nok között

— **Tar** A honvédelm letében tud a földmivelé közös hadse honvédségné gálati kötele ságu altiszte érdekében, a tességben rés iskolákra te fel-ő nép é tett községi állatorvosi f gazdasági a kolozsvári é Ezekben az addig van száma be ne hoz a fölté növendék, a jó előmenet föl és azután nusitson. A lamennyi áll szak- és kézi lara. A fölté szorgalma és felelő legyen.

— **Érte** álló brassói a tanulók fe évre folyó év 8—12 óráig lók az igazg a felvételi díj ványt kapna tanév elején tállyfőnökné pésre való felvételi díja nuló személt azoknak küll megjeleni. L zésnek nincs felvételi díj 1 szintén június személyesen tében lehet je ellátás évi díj hó. A igazg

Az Egyet ragyogó dokume szám, a melylye ünnepelte az világszurnaliszti fogható munkát, mint pedig nyon kum számba me szellemi rész. T mást. A mi nagy gyarországon, az lemi életet és a Valóságos kaleid végig lapozva, rendü, sugárzó dalon. Olyan fér sorsát fölténi, k vője fölött örök

— **Muzsnai** fogyasztási és értékesítő szövetkezet, mint értesülünk, e hó 4-én igen élénk érdeklődés mellett megnyitott. A tagok siettek a megszabott és jutányos árak mellett működő szövetkezetektől, szükségleteiket beszerezni. Örömmel látjuk, hogy az egészséges alapokon nyugvó fogyasztási szövetkezetek vármegyénkben mind jobban szaporodnak és szolid árak mellett kielégítik a közönség szükségleteit.

— **Uj acélananyag.** Két angol kémikusnak 15 évi kísérletezés után állítólag sikerült oly acélt előállítani, melynek külső felülete kemény, a belső pedig puha és öntésre alkalmas. Ezen eljárás által a páncéllapok előállításai költségei tetemesen apadnak. Az eljárást egyszóval titokban tartják és abból csak annyi ismeretes, hogy ezen eljárás bizonyos homokfajták alkalmazása által vált lehetővé. (Hm. 21.)

— **Az ecetszesz áldozata.** Jánosi Ferenc felsősífalvi lakos 2 éves fiacskája e hó 6-án véletlenül ecetszeszt ivott, a mely erős szer roncsoló hatása következtében június 7-én reggel nagy kínok között meghalt.

— **Tandijmentesség a kotonák gyermekeinek.** A honvédelmi miniszter legutóbb kiadott rendeletében tudatja, hogy a közoktatásügyi, valamint a földmívelési és a kereskedelmi miniszterek a közös hadseregnek (haditengerészetnek), a m. kir. honvédségnek és a csendőrségnek a törvényes szolgálati kötelezettségen túl szolgáló magyar honosági altisztek anyagi helyzetének könnyebbítése érdekében, az iskolákban gyermekeiket tandijmentességben részesítik. A tandijmentesség a következő iskolákra terjed ki: az állami elemi, az állami felső nép és polgáriskolákra s az államilag segített községi polgári iskolákra; a budapesti m. kir. állatorvosi főiskolákra, a magyaróvári m. kir. gazdasági akadémiára a keszthelyi, debreceni kolozsvári és a kassai gazdasági tanintézetekre. Ezekben az iskolákban azonban fölvetelnek csak addig van helye, míg a fölvehető hallgatók létszáma be nem tel; a tandijmentesség pedig ahhoz a föltételhez van kötve, hogy a fölveendő növendék, a szükséges előfeltételek birtokában, jó előmenetelt tanúsító bizonyítványt mutasson föl és azután is szorgalmat és jó előmenetelt tanúsítson. A tandijmentesség kiterjed továbbá valamennyi állami felső ipariskolára, állami ipar-, szak- és kézműves-iskolára és állami nőipariskolára. A föltétel azonban itt is az, hogy a növendék szorgalma és magaviselete a szabályoknak megfelelő legyen.

— **Értesítés.** Az internátussal kapcsolatban álló brassói állami felső kereskedelmi iskolánál a tanulók felvétele a jövő 1905. és 1906. évi tanévre folyó évi június hó 30-tól július hó 3-ig d. e. 8—12 óráig fog teljesíteni, midőn a beírt tanulókat az igazgatóságnál hagyják bizonyítványukat s a felvételi díj befizetése ellenében beírás bizonyítványt kapnak. Ha a felvett tanulók a következő tanév elején szeptember 4-ikéig bezárólag az osztályfőnöknek nem jelentkeznek, nemcsak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett felvételi díjat is elvesztik. Felvételt minden tanuló személyesen és atyja, anyja, gyámja vagy azoknak külön megbízottja kíséretében tartozik megjelenni. Levélben vagy írásban való jelentkezésnek nincs helye. Tandij egész évre 50 korona, felvételi díj 10 K. Az internátusba való felvételért szintén június 30-ától július 3-áig minden tanulónak személyesen és atyja, anyja vagy gyámja kíséretében lehet jelentkezni. Az internátusban a teljes ellátás évi díja 500 korona. Brassó, 1905. június hó. A igazgatóság.

Irodalom.

Az Egyetértés jubileuma. Négy évtizedes múltjának ragyogó dokumentuma az a kétszáznyolcvan oldalas ünnepi szám, a melyvel főnállásának negyvenedik évfordulóját ünnepelte az „Egyetértés”. A hazai újságírodalom, de a világszámúval sem produkált eddig ilyen, vagy ehhez fogható munkát, a mely ugy irodalmi, mint zsmnalisztikai, mint pedig nyomdatechnikai szempontból valószínűleg unikum számba megy. Az impozáns külső dísznek megfelel a szellemi rész. Tartalom és forma teljesen kiegészítik egymást. A mi nagy eszme, nagy gondolat csak támadt Magyarországon, azt mindazok, a kik a magyar földön a szellemi életet és a munkát képviselik, bokrétaiba gyűjtötték. Valóságos kaleidoszkop ez az impozáns díszszám, a melyet végig lapozva, megismerjük a mai Magyarországot. Elsőrendű, sugárzó nevekkel találkozunk az olvasó minden oldalán. Olyan férfiak működtek közre, a kik Magyarország sorsát intézni, közéletünk, nemzeti államunk jelene és jövője fölött örökösdi vannak hivatva. A kik részt vettek és

ma is résztvesznek a nagy nemzeti küzdelemben. A legelső írók, politikusok, államférfiak eszméjét. Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, Vaszary Kólos, Abrányi Kornél, gróf Batthyány Tivadar, Darányi Ignác, Bolgár Ferenc, Bakony, Samu, dr. Baross János, Kmetz Károly, báró Kaas Ivor, Wlassics Gyula, Lengyel Zoltán, Mezei Ernő, Rakovszky István, Szemere Miklós, Thaly Kálmán, Ugron Gábor, Werkele Sándor, Szederkényi, gróf Zichy Vladimir, gróf Zichy Miklós és közeletünknek még számos elsőrendű szereplője a kiknek szava és működése döntő befolyással van történeti fejlődésünkre, nemzeti államunk kiépítésére, mind megszólalnak a jubilális szám impozáns hasábjain. A tudományos világ művelőitől is számos közleményt tartalmaz a jubilális szám. Nincs ágazata a tudományos bulvárnak, az elméleti és gyakorlati tudományosságnak, mely helyet ne foglalna itt. A szépirodalomnak minden ág és iránya hasonlóképpen képviselve van a jubilális számban. Bájos elbeszélések, apró novellák, eszmefuttatások egész sora gyönyörködteti az olvasót. A művészet is szóhoz jut a díszszámban. Mindenki gyönyörködhet abban a szellemi látványosságban, a mely kifejlődik, a mikor egy-egy kiváló művész, vagy művész gondolkodása tükröződik valamely cikkében. Az Egyetértésnek eme páratlanul álló díszszámát ugy az összes budapesti mint a legnagyobb külföldi lapok is a legnagyobb elismeréssel fogadták és mint csodárolják beszélnék róla. Az Egyetértés előfizetői teljesen ingyen kapták meg ezt a remek munkát, a melyben, mint egy táborban vonultak föl hazánk összes kitinóségei. Az Egyetértésnek, a mely immár negyvenötödik éve harcol a magyar nemzet legszentebb jogaiért, előfizetési ára változatlanul maradt egész évre 40 K, félre 20 K negyedévre 10 K. Az előfizetők Hevesi József és Dr. Falk Zsigmond szerkesztésében megjelenő „Magyar Szalon” című magas színvonalú folyóiratot teljesen ingyen kapják, a Divatszalon pedig 1/4 évi 1 koronás kedvezményes áron. Előfizetéseket elfogadja a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala (Betegh Pál és Társai könyvkereskedése) Székelyudvarhely.

Gsarnok.

Egy tenger az élet...

Egy tenger az élet
S azon jár az ember,
Némelykor oly csendes,
Hogy még habot se ver...

De hányszor háborog
Hullámot hoz a szél,
Küzdünk a viharral
Remélve, hogy eltér...

S ha néha szünik is,
Nyoma van szüntelen,
Csapás vagy csalódás
A szegény emberen.

Végre jön a nagy vihar,
S küzdünk bár emberül,
Felfordul a csolnak
S a tengerbe merül...

Kertész Albert.

Sz. 2776—905. tkvi.

Hirdetmény.

Homoródszentmárton község közös telekkönyvei arányosítás következtében az 1869. évi 2579. I. M. szabályrendelet értelmében átalakítatnak és ezzel egyidejűleg mindazon esetekre nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t. c. az 1889. évi XXXVIII. t. c. és az 1891. évi XVI. t. c. a tényleges birtokosok tulajdon jogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás foganatosítatik.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben az 1905. évi július 17-én d. e. 8 órakor fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet elleni netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésekkel eredhető kifogásokat jó hiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok kik, a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel:

3. mindazok kik valamely ingatlan jutalékhöz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek-e, hogy az átírására az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5. 6. 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket e kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek és.

4. azok kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt

egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugy-szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg mert különben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. bíróság mint tkvi. hatóság.

Okland, 1905. évi június 5.

3—1

MÁTEFY, kir. albiró.

M. kir. államvasutak.

Nyári menetrend.

Ervényes 1905. évi május hó 1-től.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Nagyvárad — Predeal	Gyv.	Szv.
I—III.	I—II.	állomások	I—II.	I—III.
9 ⁰⁰	9 ¹⁵	ind. Bpest k. p. u.	7 ⁵⁰	7 ¹⁰
11 ⁵²	11 ⁹	ind. Szolnok	5 ²²	3 ²²
12 ⁰⁷	11 ³³	érk. Szajol	5 ¹⁹	3 ⁴⁴
1 ⁴⁴	12 ⁴⁷	érk. Püspökladány	4 ⁰³	1 ¹⁰
3 ⁴⁴	2 ¹¹	érk. Nagyvárad	2 ³⁸	11 ⁰⁹
4 ¹⁰	2 ¹⁸	ind. Nagyvárad	2 ³²	10 ³⁷
8 ³⁴	5 ⁵³	érk. Kolozsvár	11 ¹⁰	6 ⁰⁵
	9 ¹⁵	érk. Deés		3 ⁴⁰
	3 ⁰⁵	ind. „		
8 ⁵⁴	6 ¹¹	ind. Kolozsvár	10 ⁵⁹	5 ²¹
10 ¹⁶	7 ²⁶	érk. Aranyos-Gyeres	9 ³⁰	3 ⁴⁸
10 ⁴⁴	7 ⁵⁰	érk. Székelykocsárd	9	3 ⁰⁷
4 ⁰⁴	10 ⁰⁴	érk. Marosvásárhely	5 ³⁸	12 ³⁵
5 ⁰⁵	5 ³⁴	ind. „	11 ²⁷	5 ²⁷
11 ⁴⁹	8 ³²	érk. Tövis	8 ¹²	15 ⁷
4 ⁰⁷	7 ⁰⁸	érk. Arad	11 ¹¹	6 ⁵⁵
		ind. „		8 ⁵⁰
12 ⁵⁸	9 ⁰⁴	érk. Küküllőszeg	7 ⁵⁵	12 ⁴⁸
8 ⁰⁸	4 ⁰⁸	érk. Sóvárad	1 ⁵⁰	3 ⁵²
15 ⁷	9 ⁴³	ind. „		
3 ⁰⁸	12 ²⁷	érk. Kiskapus	6 ⁵⁹	11 ⁴¹
11 ⁰⁹	7 ⁰¹	ind. „	4 ⁴⁴	7 ⁰¹
		érk. Nagyszében	9 ¹⁴	12 ⁵⁷
2 ¹³	9 ⁴⁷	ind. Kiskapus	6 ⁵⁹	11 ⁰⁹
3 ⁴⁰	10 ⁵³	érk. Segesvár	5 ⁴⁹	9 ⁴⁸
6 ¹	1 ²²	érk. Székelyudvarhely	3 ⁰⁵	7 ⁰⁵
3 ⁴⁷	11	ind. Segesvár	5 ⁴²	9 ²²
7 ⁵⁰	2 ⁰⁹	érk. Brassó	2 ⁴⁵	5 ²²
1 ⁰⁰	6 ⁰⁸	érk. Kézdivásárhely	10 ¹⁰	sz. sz.
3 ⁰⁸		érk. Gyimes	4 ⁰⁴	
	2 ¹⁹	ind. Brassó	2 ¹⁸	7 ²⁸
	3 ²¹	érk. Predeal	1 ¹²	6 ¹²
	9 ¹⁰	érk. Bukarest	8 ⁰⁰	

Kert megnyitás. Erzsébet szálloda
Erzsébet kertjét vasárnap pünköst 1-ső napján délután a helybeli első zenekar hangversenyyel nyitja meg. Tisztelettel D é z s i Antal, szálloda és kerttulajdonos.

Ernst György CUKRÁSZDÁJA ÉS KÁVÉHÁZA

Székelyudvarhelyen, Batthyány-tér 5. szám alatt. Mindennap kitűnő fagyaltok, friss torták, izletes cukrász-sütemények, jeges és tejes kávé kapható.

HERMANN GYÖRGY
FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN
KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT

Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u. m. templom, arckép és díszmunkák, valamint címtáblák festésére. Fővállalok új templomi berendezéseket régi oltárokat, szószékeket stb. kiegészítők, festek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos áron. Továbbá működő ifjaknak, kik a festészetben bevezető utmutatást óhajtanak nyerni, oktatást adok óránként egy korona díjért.

Gyarmathy István épület és butor asztalos
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt elvállal és pontosan teljesít minden e szakba tartozó munkákat. — Mindenféle alkalmakra készít csinos ajándék- és emléktárgyakat a legújabb rajzok és minták szerint, jótállás mellett. — Jelszava: szolid munka, jutányos ár és pontosság!

Erdély legszebb fűrdőhelye

Hemoród-Fürdő

Udvarhelymegyében.

720 m. magasan a tenger színe fölött. Nyolc szén-savas vasas hideg ásványvízforrás. Óriási fenyvesek. Javalt: vérszegénység, angolkór, bujakór, de különösen specifikus hatása heveny és idült női bajoknál. Nem luxus, hanem a sző szoros értelmében vett gyógyfürdő. Fősaison július 1-től szeptember 1-ig. Elősaison június 1-től július 1-ig. Olcsó, jó lakások, kitűnő vendéglő. Állandó orvos és gyógytár. Posta, távirda és telefon-állomás. — Lakásmegrendeléseket és mindennemű tudakozódást azonnal elintéző

HOMORÓD FÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA
Olahfalu (Udvarhelymegye). 168

Olcsó kölcsön!

A székelyudvarhelyi Zálogkölcsön-intézet és betéti pénztár igazgatósága közhírré teszi, hogy **folyó év július 1-től** kezdődőleg a betétek után tisztán 4 százalékot fizet és ezenfelül fizeti a tőke kamat adót. Kölcsönöket szintén ez időtől fogva: **kötvényre (betáblázás) 6 százalékos és váltóra 7 százalékosra ad.** 1—3 169. **Az igazgatóság.**

Árlejtési hirdetmény.

Betfalva község képviselőtestülete az állami iskola állandó elhelyezése céljából az építési összes munkálatokra árlejtést hirdet. **Az árlejtés Betfalván 1905. évi június hó 13-án d. u. 3 órakor kezdődőleg** tartatik meg.

Kikiáltási ár 7960 K 90 fillér, mely összegnek 5 százaléka készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban leteendő.

Részletes feltételek Betfalván a községi bírónál. Tervrajz és költségvetés Székelyudvarhelyen a tanfelügyelői irodában megtekinthetők.

Betfalván, 1905. május 28-án.

BACZÓ LAJOS GYÖR MÓZES,
a jegyző helyett. községi bíró, elnök.
1—3 170.

AZ ISKOLAI ZÁRVIZSGÁK ALKALMÁBÓL

az igen tisztelt lelkész, tanár és tanító urak, valamint a szülők szíves figyelmébe ajánljuk jól felszerelt könyv- és írószerek-kereskedésünket, hol sokféle

AJÁNDÉKTÁRCYAK ÉS

VIZSGAI JUTALOM-KÖNYVEK

nagy választékban és feltűnő jutányos áron állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSAI

könyv-, zenemű- és papirkereskedése Székelyudvarhelyt

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz“ Székelyudvarhelyen

UJ VASKERESKEDÉS!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy e napokban Székelykeresztúron, a Kossuth-terén fióküzletet nyitottunk.

Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai acélvassal és kőrifagerendelyvel ellátott miskolci váltókeinket jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb faju acélkapát, kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acél villát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szerzőszámokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és kovácsolt szeget, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vasárúkat legelőnyösebb árban és figyelmes kiszolgálás mellett.

Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangú gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárunkra, melyek felelősség mellett igen előnyös árban, esetleg részletfizetésre is kaphatók.

A n. é. közönség becses bizalmába ajánlván magunkat s jóindulatú szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely
fióküzlet Székelykeresztúron.

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borvíz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bánalmakban, idült hörghurutban, a gümőkör lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a máj működés és epekészítés rendeltenségeiben, az epekövek eltakarítását szembe tűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyrban, hasszervi dugulásokban, huygkő képződéseiben mézes huygárban, görvély- és mirigydagokban, angolkóros csontlágúulás- és sorvadásokban. — A legkitűnőbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktári SZENTPÉTERY GERGELYNÉL, Székelyudvarhelyt

Készlet Főkut víze 14 fillér!
Borostörős borvíze 8 fillér!

Kérem a cégre ügyelni!

Olcsó pénz

Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 16 sz. a. (Betegh Pál és Társai könyvkereskedésével szemben) jelzálog-forgalmi irodát nyitottam és az érdeklődő közönség becses tudomására adom, hogy 4—4 és fél százalék mellett már 300 koronától kezdve olcsó kölcsönöket eszközölök.

Ugyszintén adás-vételeket, birtokok, erdők és bányatermek-k értékesítését is elvállalom. Mérsékelt díjazás előleges megállapodás szerint, az ügyletek lebonyolítása után.

Értekezhetni naponta d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5 óráig. Levél útján is szívesen szolgálok díjtalan felvilágosítással, megfelelő választéggel ellenében.

148 Árvátfalvi Bokor András

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar,

Aki bármiféle állást vagy foglalkozást keres, o o o

Aki lakást, üzletet, birtokot stb. bérbé venni vagy adni kíván, o o o o o o

Aki társat, pénz kölcsönt stb keres, o o o o o o

Aki szakácsnőt, o o szobalányt, mindenest, gyermekleányt keres, o o o o

Aki férjhez menni, nősülni, vagy más ismeretséget, vagy levelezni akar, o o o

biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi a

„SZÉKELY-UDVARHELY“ apró hirdetés rovatát.

GÖZSÉPŐ KÉSZLETEK KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT. CSÉPE ÜZLETEN IS KÖTTETNEK.

AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR ÁLLAMTULSÁRTÁRSASÁG RESZCZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR RESZVÉNYTÁRSASÁG GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ „AGRARIA“ HAZÁNKBÁN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT, MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ FORGALOMBA.

„FONTOS!“

ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

AVESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KIALLITÁSÁN BEMUTATOTT NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT NAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETTVE.

ÁRANY ÉREMMEL KITÜNTETTVE MINDEN TALÁJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRBEJEGYZÉKÜNK MINDEN GAZDÁRNAK FONTOS TANÁCSADÓ, ÉS KIVÁNTATRA DUMENTÉSEN KÜLDETIK!

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM: „AGRARIA“ BUDAPEST

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz“ Székelyudvarhelyen

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy e napokban Székelykeresztúron, a Kossuth-terén fióküzletet nyitottunk.

Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai acélvassal és kőrifagerendelyvel ellátott miskolci váltókeinket jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb faju acélkapát, kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acél villát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szerzőszámokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és kovácsolt szeget, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vasárúkat legelőnyösebb árban és figyelmes kiszolgálás mellett.

Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangú gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárunkra, melyek felelősség mellett igen előnyös árban, esetleg részletfizetésre is kaphatók.

A n. é. közönség becses bizalmába ajánlván magunkat s jóindulatú szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely
fióküzlet Székelykeresztúron.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát férfi és női ruhaszövetekben a legolcsóbból a legfőbbomabbig, mindennemű ruházati cikkekben. Kész férfi és iskolás gyermekruhákban.

Férfi és női diszkalapok, cipők és nagy választék fehérneműekben, kitűnő hazai gyártmányú vásznakban, asztalneműekben és butortakarókban, futószőnyegeken, nagy szőnyegekben.

Összes ruhadiszek, nap- és esőernyőkben nagy választék.

Szabó- és kárpitos kellekben, bluzok és alszoknyákban állandó nagy raktár.

Legolcsóbb árak!

Utii bóröndök a legnagyobb választékban.

Szappanok, illatszerek, fog- és ruhakéfék